

Matija Rupel je nadarjen in vsestranski mlad igralec, nepogrešljiv član ansambla Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, ljubeč in pozoren fant ter priljubljen sodelavec.

V goriško gledališče je prišel bolj kot ne po naključju – z vskokom v predstavo *Rokovnjači* leta 2014 – in od takrat odigral več kot 20 vlog. Njegov igralski spekter se razteza od krhkega romantičnega zaljubljenca (Floriano v predstavi *Norci iz Valencije*) in mladostniško neučakanega Dioniza (*Lepa Vida*) do bolj molčččega in zadržanega Medvedenka (*Galeb*). Njegova največja igralska kvaliteta je gotovo lahkotnost preigravanja resnih karakterjev in ohranjanje prešernosti v natančno dodelanih komičnih likih. Kjerkoli Matija oblikuje in igra svoje vloge, ustvarja radost, tako v ustvarjalnem procesu kot v gledalcu, ki njegov izdelek spremlja.

Ni skrivnost, da si med gledalci priljubljen, tako v komičnih kot v resnih vlogah. Kaj pa ti najraje igraš?

Dobro bi bilo, če bi res vedel odgovor. Zdi se mi, da mi komični žanri ležijo, vendar so hkrati velik izziv, saj je ustvarjanje komedije v resnici precej zahtevno. V svoji kratki karieri sem bil večkrat zaseden tako v komedijah kot dramah ali tragedijah, na trenutke pa začutim, da zapadam v nekake metrične, ponavljajoče se vzorce. Tega nimam rad. Raje preizkušam in iščem nove načine izražanja. Resne vloge, kar sem jih igral, sem ustvarjal z velikim užitek. Res pa je, da čistih žanrov dandanes skorajda ni več, zato se skoraj v vsaki predstavi resni in komični elementi prepletajo. Prepričan sem, da je vsaka vloga v resnici tragikomična. V vsaki tragediji imaš prostor za komedijo in nasprotno. V gledališču se ni dobro omejevati z žanri, tako kot tudi ne v življenju.

Kaj te je pravzaprav pritegnilo v igralski poklic in kaj se ti zdi njegov največji dar?

Že od nekdaj me je zanimal človek, želja, da bi razumel sebe in druge, me je napotila v humanistične vede. zato sem se po klasični gimnaziji vpisal na Univerzo v Trstu, smer zgodovina. Zanimalo me je predvsem, kako človek doživlja sebe in svet v določenem zgodovinskem obdobju. Na to ti seveda nihče ne more odgovoriti, edini kraj, kjer lahko iščeš odgovore in mogoče katerega tudi najdeš, je teater. Ne govorim o historičnem gledališču, temveč o družbeno političnih okoliščinah, v katere je hočeš nočeš postavljen človek, in kaj ta človek pri tem občuti. To je osnovna strast, ki me je vodila v ta poklic.

Matija, pozna se že precej časa, povedal si mi, da si bil vedno zelo sramežljiv. To pa ni ravno tipična lastnost za igralca, kajne? Kako si se spopadel s tem?

(Smeh) Še danes v družbi bolj kot ne molčim, čeprav ne več samo zaradi sramu, pač pa tudi, ker si mislim svoje in sem raje tiho. Vedno mi je bil mučen pristop k pogovoru v družbi; ko sem šel v gledališko šolo v Trstu, sem se tega osvobodil. Na odru lahko počneš, karkoli hočeš, ni se treba omejevati ali celo soditi, ni se treba cenzurirati in razmišljati, kaj bodo mislili drugi. In da se vrnem k prejšnjemu vprašanju – še en zelo pomemben razlog je, ki me je spodbudil, da sem se odločil za poklic igralca; to je predstava *Samomorilec* Slovenskega stalnega gledališča Trst, glavno vlogo je odigral Janko Petrovec. Če dobiš takšno besedilo, takšne okoliščine, tak oder in seveda tako zasedbo, je to to. Srečnejši ne moreš biti.

Smo tik pred premiero Mlakarjeve predstave *Tutošomato*, v kateri si Lucentio, mlad neustavljiv zapeljivec ženskih src, ki pa na koncu le najde svojo ljubezen. Kaj se ti zdi v procesu ustvarjanja nove gledališke predstave najpomembnejše?

Glede na to, da sem član stalnega ansambla, kjer si ekipe ustvarjalcev ne izbiraš sam, temveč ti je dodeljena, se mi zdi najpomembnejša odprtost pri spoznavanju nove ekipe. Prav tako je pomembno, da ne deduješ določenih stvari, ki spadajo v prejšnji študij, in nov proces začneš od začetka, neobremenjeno, iz čistih človeških odnosov. Na tak način se vzpostavi varno ustvarjalno okolje, kjer se lahko človek brez bremen in omejitev igra. Sproščeno okolje je ključno v procesu ustvarjalnega dela. Tudi otrok se ne igra, če se počuti ogroženega. Pa če smo že pri *Tutošomato*, lahko rečem, da je to študij, kjer človek igra in se igra v najbolj zlahtnem pomenu besede.

Nekaj vlog si odigral v primorskem narečju. V času študija na AGRFT si se popolnoma znebil zamejskega naglasa, kdor te ne pozna, ne bi rekel, da si zamejec. Pa vendar, ko na odru spregovoriš v narečju, tvoj lik še posebej zaživi. Kako jezik vpliva na tvoje ustvarjanje?

Ko sem bil otrok, je učiteljica rekla moji mami: »Matija mogoče ne bo nikoli govoril slovensko,« ker sem se večinoma pogovarjal v tržaškem narečju. Naslednji šok je bila gotovo Akademija (AGRFT), kjer so bile reakcije na moj dialekt ali smeh ali začuden, čukast pogled. Zato sem prvi dve leti na akademiji bolj ali ne molčal, poslušal in delal na jeziku. Dokler mi ni gostujoči profesor Boris Cavazza, tudi Primorec, povedal, da v resnici nimam več tega problema. Je pa res, da s tem, ko se rešiš svojega jezika, konec koncev je tržaško narečje moj materni jezik, izgubiš tudi del sebe. In ko sem v Mlakarjevem *Pašjonu* ponovno obujal to, kar sem v času akademije zaprl v škatlico, se mi je zdelo, kot da rušim vse, kar sem do sedaj zgradil, se naučil.

A vendar se je ponovno vzpostavila nekaka simbioza med tabo igralcem in tabo zamejcem ... Mama v *Realistih* je že skoraj legendaren lik ...

Še vedno sem na poti osvobajanja. Del študija na Akademiji je, da moraš pozabiti nase, izbrisati tisto, kar si, da se lahko začneš na novo učiti. S tem, ko sem se znebil dialekt, sem nevede pospravil tudi kakšne melodije in izrazna sredstva, ki niso tako napačna. Del razvoja igralca pa je, da ponovno najdeš izgubljeni del, in zdi se mi, da sem trenutno v tej fazi. Mama v *Realistih* je nedvomno vloga, ki je zakoreninjena nekje globoko v meni, je pa seveda tako »glasna« in neizprosna, da sem se še jaz kot igralec ob njej marsikaj naučil.

Matija, če se za konec najinega pogovora malo dotakneva še tvojega zasebnega življenja. V Gorici sta si z Urško Taufer, ki je hkrati tudi tvoja igralska kolegica, ustvarila čudovit dom. Je bila odločitev za tako pomemben korak težka?

Prenova je bila težka. V Gorici sva našla staro meščansko stanovanje, v katerega sva se zaljubila, je pa terjalo veliko časa in živcev. Zdaj sva končno vseljena, imava svoj prostor in svoj mir. Če pa bi radi vedeli, zakaj sva se za to odločila, bom najraje citiral Urško (ne bo jezna, če zaključim kar z njeno mislijo): »Če želiš delati in ustvarjati v nekem prostoru, ga moraš najprej razumeti; da lahko to narediš, moraš začutiti pripadnost, in zato je dobro, da tam poženeš korenine, tudi če je to le začasno, v loncu.«